

[Bertel Dahlgaard.]

Aksel Møller i sin Tid for disse Præmieobligationer, var, at hermed formaaede man paa en nem Maade igennem Spillechancen at foretage en Opsugning af de overflødige Penge her i Landet. Men nu er pludselig Statspræmieobligationerne indgaaet i det almindelige System. Her er jo ikke Tale om, at et saadant Præmieobligationslaan skal være Udtryk for en Opsugning. Det er Penge, der igen skal gaa ud, saa selve det Motiv, som de Konservative i saa høj Grad førte frem, da man først tog Ordet for Indførelsen af disse Spilleobligationer her i Landet, gælder ikke her. — Vi maa altsaa for vort Vedkommende forbeholde os vor Stilling til, om eventuelt en Del af disse Laan skal være Præmieobligationer, som i det hele taget vor Stilling over for de Laanebetingelser, der maatte fremkomme.

Aksel Larsen: Det er en noget usædvanlig Bemyndigelseslov, man her ønsker vedtaget af Folketinget. Den er saa usædvanlig, at det maa være berettiget at bede Regeringen om at komme med en virkelig Begrundelse for den. Den er af den højtærede Finansministers Stedfortræder ved Forelæggelsen kun motiveret med den almindelige Situation, og det synes jeg ikke er tilstrækkeligt, naar man dels kommer til Rigsdagen og forlanger Bemyndigelse til at optage et Statslaan paa 200 Mill. Kr. og dels forlanger Bemyndigelse til at give disse 200 Mill. Kr. ud til ikke nærmere præciseret Beredskab. Der er i det hele taget foregaaet saa meget i den senere Tid, som, hvis der var Logik i Tingene, maatte betyde, at Regeringen anser den internationale Situation for mere end katastrofal og Danmarks Stilling for mere end udsat. Hvis dette virkelig skulde være Tilfældet, maa Regeringen være i Stand til at give Offentligheden, altsaa ogsaa Folketinget, noget mere udførlig Besked, end den har givet, og saa maa den være i Stand til at give os en anderledes Begrundelse for det Lovforslag, vi her behandler.

De 200 Mill. Kr., man ønsker at faa stillet til Raadighed, vil man have Ret til at optage som Laan, og delvis eller fuldstændig som Statspræmieobligationslaan. I denne Forbindelse er der talt meget om den store Succes, det allerede udskrevne Statspræmieobligationslaan paa 100 Mill. Kr. har faaet.

Der er endda talt og skrevet saa meget herom, at man somme Tider har faaet den Opfattelse, at denne store Succes var Begrundelsen for, at man vilde forøge Obligationsmassen. Jeg ved ikke, hvor stor den Succes er, eller hvor stor den bliver. Men det er mig bekendt, at en Del af den Succes, som Staten kunde forvente, skyldtes, at der skete Ting paa Arbejdspladserne, som ikke burde ske. Jeg har faaet Oplysninger om en hel Del Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne, hvem det er blevet betroet at afsætte Obligationerne hos deres Virksomheders Arbejdere, har indrettet sig saaledes, at hvis der er nogen Arbejder, der siger nej, fordi disse Obligationer ikke har hans Interesse, eller fordi han ikke har Raad til at købe dem, saa agter de alligevel at bestille disse Obligationer i de paagældende Arbejders Navn og selv overtage dem. Det kan naturligvis være meget bekvemt; det er en sikker Pengeanbringelse, det er en god Forretning. Jeg ved ikke, maaske skal disse Præmieobligationer notes paa Navn, men hvis dette ikke er Tilfældet, er det jo en god og bekvem Maade at skjule sin Formue paa. Jeg henstiller til den højtærede Finansminister, at han har sin Opmærksomhed henledt paa dette Forhold, som ogsaa har været offentligt omtalt. Det forekommer mig, at det ikke var det, der skulde være Hensigten.

Men bortset fra dette, hvad enten de meget omtalte Statspræmieobligationer faar Succes eller ikke faar det, kan det ikke være noget Argument for, at man skal optage yderligere 200 Mill. Kr. som Statslaan. Sagen er jo den, at naar man tager i Betragtning, hvilken Præmie der skal betales, er det en relativt høj Forrentning, og Pengene til disse Præmier — hvis man foretrækker dette Udtryk — skal skaffes til Veje af Skatteyderne. Endvidere skal Laanet tilbagebetales til sin Tid; da maa Skatteyderen formentlig ogsaa holde for, og alt det gør, at vi er alt andet end begejstrede for at vedtage yderligere Statslaan paa de Vilkaar.

Vi kan derfor ikke tilsige nogen Velvilje, hvad denne Del af Lovforslaget angaar, og heller ikke, fordi en af Følgerne af det naturligvis ogsaa bliver, at den almindelige Rentefod her i Landet stiger yderligere en Tak. Den er i Forvejen efter vort Skøn allerede blevet for høj, og naar man udskriver et saadant nyt indenlandsk Laan paa 200 Mill.